

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 1.3

Đoạn kinh 3 (AN)

Micchādiṭṭhikassa, bhikkhave, anuppannā ceva akusalā dhammā uppajjanti, uppannā ca akusalā dhammā bhiyyobhāvāya vepullāya saṃvattanti.

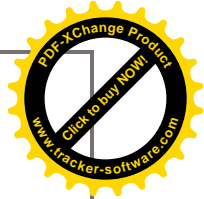
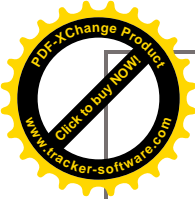
Nāhaṃ, bhikkhave, aññaṃ ekadhammaṃ pi samanupassāmi, yena anuppannā vā kusalā dhammā¹ uppajjanti, uppannā vā kusalā dhammā bhiyyobhāvāya vepullāya saṃvattanti, yathayidaṃ, bhikkhave, sammādiṭṭhi. Sammādiṭṭhikassa, bhikkhave, anuppannā ceva kusalā dhammā uppajjanti, uppannā ca kusalā dhammā bhiyyobhāvāya vepullāya saṃvattanti.

Nāhaṃ, bhikkhave, aññaṃ ekadhammaṃ pi samanupassāmi, yena anuppannā vā kusalā dhammā nūppajjanti, uppannā vā kusalā dhammā parihāyanti, yathayidaṃ, bhikkhave, micchādiṭṭhi. Micchādiṭṭhikassa, bhikkhave, anuppannā ceva kusalā dhammā n'uppajjanti, uppannā ca kusalā dhammā parihāyanti.

Nāhaṃ, bhikkhave, aññaṃ ekadhammaṃ pi samanupassāmi, yena anuppannā vā akusalā dhammā n'uppajjanti, uppannā vā akusalā dhammā parihāyanti, yathayidaṃ, bhikkhave, sammādiṭṭhi. Sammādiṭṭhikassa, bhikkhave, anuppannā ceva akusalā dhammā n'uppajjanti, uppannā ca akusalā dhammā parihāyanti.

Từ vựng đoạn kinh 3

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Micchādiṭṭhiko	Người có Tà Kiến	Danh, nam
2	Bhikkhu	Tỳ Kheo	Danh, nam
3	Uppanna	Được sinh ra	Tính
4	Ceva	Ca + Eva	Phụ
5	Kusala	Thiện	Tính
6	Dhammo	Pháp	Danh, nam
7	Uppajjati	Sinh ra, xuất hiện	Động từ, hiện tại, chủ động
8	Bhiyyobhāvo	Trạng thái tăng trưởng (Bhiyyo + bhāvo)	Danh, nam, từ ghép
9	Vepullaṃ	Sự sung mãn	Danh, trung
10	Saṃvattati	Đưa đến	Động từ, hiện tại, chủ động
11	Añña	Khác	Tính

12	Eka	Một	Tính
13	Samanupassati	Thấy	Động từ, hiện tại, chủ động
14	Ya	Cái mà	Đại từ quan hệ
15	Yathayidaṃ	Tức là	Đặc ngữ
16	Sammādiṭṭhi	Chánh Kiến	Danh, nữ
17	Sammādiṭṭhiko	Người có Chánh Kiến	Danh, nam
18	Parihāyati	Suy giảm	Động từ, hiện tại, chủ động
19	Micchādiṭṭhi	Tà Kiến	Danh, nữ

Ngữ pháp đoạn kinh 3

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 3
1	Gián bỏ cách (Dative)	<p>Gián bỏ cách có nhiều chức năng. Nhưng ý tưởng cơ bản của nó là để chỉ đối tượng thụ hưởng, hay chịu đựng một lợi ích, một hệ quả nào đó của hành động.</p> <p>Ví dụ: tôi mua chiếc áo cho mẹ tôi. “Mẹ tôi” là người nhận được chiếc áo do tôi mua, trong Pali, “mẹ tôi” sẽ được diễn đạt bằng gián bỏ cách.</p>	<p>Gián bỏ cách thụ hưởng (Dative of Interest, hay Dative of Advantage or Disadvantage). Gián bỏ cách thụ hưởng chỉ một đối tượng (con người hay vật) hưởng được lợi ích, hay chịu đựng bất lợi từ hành động diễn ra trong câu/mệnh đề.</p> <p>Khi gặp gián bỏ cách thụ hưởng, ta có thể hiểu nghĩa như sau: đối với đối tượng đó, thì chuyện X xảy ra. Chuyện X có thể tốt hay xấu.</p> <p>Micchādiṭṭhikassa</p>

Đoạn kinh 8 (KhDK)

Một vị thiên hỡi Đức Phật thế nào là hạnh phúc tối thượng, Đức Phật đưa ra nhiều câu trả lời, trong đó có 1 câu như sau:

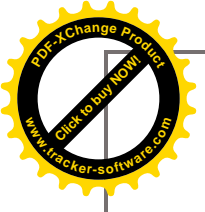
**asevanā ca bālānaṃ, paṇḍitānañca(*) sevanā.
pūjā ca pūjaneyyānaṃ, etaṃ maṅgalamuttamaṃ(**).**

Từ vựng đoạn kinh 8

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Sevanā	Sự liên hệ	Danh, nữ
2	Bālo	Kẻ ngu	Danh, nam
3	Paṇḍito	Bậc trí	Danh, nam
4	Pūjā	Sự kính lễ	Danh, nữ
5	Pūjaneyyo	Bậc đáng được kính lễ	Danh, nam
6	Etaṃ	Đó, cái đó, việc đó	Đại từ chỉ định, trung
7	Maṅgalaṃ	Hạnh phúc	Danh, trung
8	Uttama	Cao nhất, tối thượng	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 8

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 8
1	(*)		paṇḍitānañca = paṇḍitānaṃ + ca
2	(**)		maṅgalamuttamaṃ = maṅgalaṃ + uttamaṃ
3	ca	Nhìn chung, từ ca có nghĩa “và, hoặc” – là một liên từ nối các từ, các cụm từ, các mệnh đề với nhau.	<p>Khi nối các cụm từ với nhau, ca thường được nhân lên bằng số lượng cụm từ, và đi kèm theo mỗi cụm từ. Ví dụ:</p> <p>Có 3 cụm từ: cụm từ 1, cụm từ 2, cụm từ 3 thì sẽ có 3 từ ca, mỗi từ ca sẽ được “lên” vào giữa mỗi cụm từ.</p> <p>asevanā ca bālānaṃ, paṇḍitānañca(*) sevanā. pūjā ca pūjaneyyānaṃ</p>

Bài đọc thêm

[1] Bhaṇḍanaṃ nidānaṃ hoti, yena bhaṇḍanaṃ uppajjati. (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Bhaṇḍanaṃ	Sự tranh cãi	Danh, trung
2	Nidānaṃ	Nguyên nhân, nguồn cội	Danh, trung
3	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động
4	Yena	Bởi người mà, bởi cái mà Mà bởi người ấy, mà bởi cái ấy [Dụng cụ cách chỉ nguyên nhân, số ít, nam&trung tính của Ya]	Đại từ quan hệ
5	Uppajjati = appear	Được sinh lên, được sinh ra	Động, hiện tại, bị động
Câu gốc Latin		<i>Rixa rixae causa est</i>	

[2]

Natthi me saraṇaṃ aññaṃ

Buddho me saraṇaṃ varaṃ

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Natthi	Không có	Động, hiện tại, chủ động
2	Me	Cho con, với con, đối với con [gián bồ cách, số ít]	Đại từ nhân xưng ngôi 1
3	Saraṇaṃ	Nơi nương nhờ	Danh, trung
4	Añña	Khác	Tính
5	Vara	Cao quý	Tính
Ghi chú ngữ pháp		Cách dùng của [me] trong câu trên được gọi là Gián bồ cách thụ hưởng [Dative of Interest] – chỉ một đối tượng được hưởng lợi ích hay chịu thiệt hại nào đó.	

[3] Icchanam hoti bhoganam paccayo, yasmā daratho bhavati (Ngạn ngữ Latin)

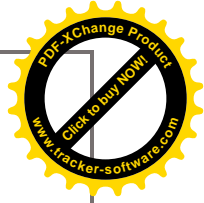
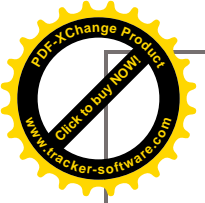
STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Icchanam	Ước muốn, mong muốn	Danh, trung
2	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động
3	Bhogo	Tài sản	Danh, nam
4	Paccayo	Nguyên nhân	Danh, nam
5	Yasmā	Từ người mà, từ cái mà Mà từ người ấy, mà từ cái ấy [Xuất xứ cách, số ít, nam&trung tính]	Đại từ quan hệ
6	Daratho	Sự lo lắng, sự buồn lo	Danh, nam
7	Bhavati	Xuất hiện	Động, hiện tại, chủ động
<i>Câu gốc Latin</i>		<i>Anxia divitiarum cura</i>	

[4] Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa = namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa atthu. (Đảnh lễ Đức Phật)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Namo	Sự đảnh lễ	Danh, trung
2	Tassa	Đó, ấy [gián bỏ cách, số ít, nam tính của sa]	Tính
3	Bhagavato	Đến Đức Thế Tôn, cho Đức Thế Tôn [gián bỏ cách, số ít của Bhagavant]	Danh, nam
4	Arahato	Đến Đức A La Hán, cho Đức A La Hán [gián bỏ cách, số ít của Arahant]	Danh, nam
5	Sammāsambuddho	Đức Chánh Đẳng Giác	Danh, nam
6	Atthu	Hãy có [ngôi 3, số ít]	Động, hiện tại, mệnh lệnh

[5] Saddahahi na kiñci, yam suṇāsi; ca aḍḍhakiñci, yam passasi. (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt	Từ loại
1	Saddahahi	Hãy tin [ngôi 2, số ít]	Động, hiện tại, mệnh lệnh
2	Na	Không	Phụ
3	Kiñci	Cái gì đó [anything]	Bất biến từ
4	Yam	Cái mà, người mà Mà cái đó, mà người đó [trực]	Đại từ quan hệ

		bổ cách, số ít, trung tính]	
5	Suṇāti	Nghe	Động, hiện tại, chủ động
6	Ca	Và, hoặc	Phụ
7	Aḍḍha	Một nửa	Tính
8	Passati	Thấy	Động, hiện tại, chủ động
Câu gốc Anh bản trung đại		<i>Gin thu neuere leuen alle monnis spechen; ne alle the thinge that thu herest singen.</i>	